

# Els nous ciutadans gironins

Antoni Vilà



**E**n els darrers anys han arribat a les terres gironines persones forasteres procedents de quasi tots els indrets del món; molts s'han quedat entre nosaltres i formen part de la nostra col·lectivitat. És difícil fixar-ne el nombre, ja que les xifres oficials no s'ajusten a la realitat; no gensmenys l'increment ha estat important, com es desprèn del fet que aquest grup poblacional hagi passat, segons les esmentades dades, dels 15.000 de l'any 1996 als més de 45.000 actuals (vegeu quadre 1 i gràfic 1), més del 7% del total dels habitants de les comarques gironines, tot i que a causa del desigual repartiment, en alguns municipis o comarques se supera àmpliament aquest percentatge. En el quadre 2 figuren els percentatges de la població estrangera distribuïts per comarques, segons les dades oficials del 2001 i els resultats de l'avanç de dades del darrer padró fetes públiques el 24 de setembre de 2002 pel secretari general per a la Immigració(1), Salvador Obiols, basades en les xifres del darrer padró, on es constata com és força superior a la immigració regularitzada.

Segons les darreres dades oficials(2), a Catalunya, a final de l'any 2002 hi vivien 328.461 estrangers, que significaven el 5,5% de la població total, dels quals 45.126 residien a la demarcació de Girona, i representaven el 7,54% de la seva població. Si s'analitzen aquestes dades per grans regions de procedència s'observa com 10.388 persones són originaris de la Unió Europea (UE) i 2.832 de la resta d'Europa; 17.725 de l'Àfrica del Nord (Magrib) i 7.447 de la resta del continent; 4.554 d'Amèrica Central i del Sud i 185 del Nord; 1.954 d'Àsia; 24 d'Oceania; i 17 figuren a l'apartat d'altres. Aquesta mateixa informació estructurada per països d'origen ens informa que els estrangers que resideixen a les nostres comarques procedeixen principalment dels deu països següents: Marroc (17.358), Gàmbia (5.316), França (2.596), Alemanya (2.152), Regne Unit (1.550), Països Baixos (1.165), Itàlia (1.114), Senegal (959), Bèlgica (896) i Colòmbia (845). D'aquest resultat, cal



remarcar la preeminència numèrica dels marroquins i gambians, així com la destacable presència de ciutadans de la Unió, atès que en aquest grup dels deu primers països sis pertanyen a la UE.

Si comparem aquestes xifres amb el conjunt de Catalunya (vegeu quadre 3 i gràfic 3) s'observa un major percentatge de població estrangera a la demarcació de Girona en comparació amb Catalunya (supera en més de dos punts la del conjunt del Principat), i destaca l'alta proporció d'africans (55,78% a Girona i 39,34% a Catalunya) i la més baixa dels d'origen llatinoamericà (10,50% a Girona i 25,16% a Catalunya), ja que es concentra principalment a l'àrea de Barcelona.

Segons dades de 2001 (vegeu gràfic 4) la major part dels residents estrangers de la demarcació de Girona són homes, quasi el seixanta per cent, tot i que la proporció varia segons els llocs de procedència; així, per exemple, en el grup dels que vénen d'Àfrica els homes superen el 65%, i en canvi entre els procedents d'Amèrica, especialment els llatinoamericans, les dones superen clarament els efectius masculins, ja que representen el 56% del total. Alguns estudis(3) mostren com al llarg d'aquests anys han variat els motius i la forma d'arribada de les dones, des del clàssic reagrupament familiar fins a fenòmens més recents que trenquen els





patrons tradicionals, amb l'entrada de dones especialment joves, amb un bon nivell d'estudis que vénen soles a buscar treball.

El nivell d'instrucció dels caps de família varia força segons si són immigrants econòmics o no; aquests darrers, tot i que fa anys presentaven un perfil més elevat d'instrucció en relació amb l'altre grup, darrerament està canviant, sobretot amb l'arribada dels llatinoamericans amb bons nivells de formació. Per grups d'edat, la majoria dels residents a Catalunya es troben en edat laboral, especialment a la franja que va dels 25 als 44 anys, quasi el 60% al 2001.

Per acabar aquest perfil dels grans trets que presenten les persones immigrants, cal assenyalar que desenvolupen les seves activitats principalment en el sector serveis, el 56,8% a l'any 1998, al qual segueixen l'agrari, l'industrial i la construcció.

Per altra banda, ens ha semblat interessant presentar en aquest apartat introductori, encara que sigui de forma molt breu, algun tipus d'informació referent a la percepció que tenim els anomenats autòctons sobre aquesta nova població. En primer lloc, es constata que, segons les dades dels darrers estudis d'opinió(4), no sembla que el tema de la immigració sigui percebut per als espanyols com un dels grans problemes, ja que ocupa el novè lloc, per darrere de l'atur, la inseguretat, el terrorisme, l'habitatge, els problemes econòmics i polítics o la recent guerra de l'Iraq. Altres estudis més específics(5) a nivell estatal ens mostren unes opinions favorables a la llibertat per viure i treballar en qualsevol país (92%) i com consideren que en els països desenvolupats reben de forma

més aviat positiva els immigrants (50%), àdhuc, segons les opinions recollides, estarien força disposats que els seus fills compartissin escola amb immigrants (83%). Tanmateix, els resultats també presenten signes de preocupació davant la magnitud (el 42% consideren que són massa) i el seu ritme de creixement (el 55% creuen que augmentaran molt), i perceben així la immigració com un problema. Malgrat que aquesta situació sembla amoïnar els espanyols, està demostrat(6) que, en contra de l'opinió predominant, els immigrants estrangers no solament no perjudiquen l'economia sinó que a més constitueixen una font de riquesa econòmica.

Totes aquestes preocupacions es posen de manifest en les respostes a la pregunta sobre què passaria en cas que un fill o filla es casés amb una persona d'un altre país o si haguessin de tenir-la com a veïna o companya de treball. És significatiu que el grau de preocupació davant les esmentades contingències és diferent segons el país d'origen i observar l'ordre en què augmenta: països de la Unió Europea, EUA, Llatinoamèrica, Europa de l'Est, països de l'Àfrica negra i, finalment, Marroc o un altre país nord-africà.

Pel que fa a l'opinió dels joves espanyols(7), la majoria considera que les persones procedents d'altres països són bastants però no massa (55%), que vénen de països menys desenvolupats i que treballen en les feines que els espanyols no volen fer (75%); també pensen que caldria deixar entrar només els que tinguessin un contracte de treball (70%). D'altra banda, manifesten que estan a favor de les següents mesures: promoure des de l'escola la

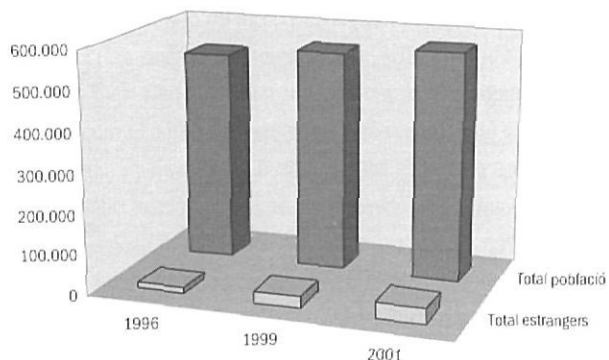




Quadre 1  
Evolució de la immigració estrangera a la demarcació de Girona (1996-2001)

Anys	1996	1999	2001	Diferència 1996-2001
Total població	530.631	553.777	571.212	40.581
Total estrangers	15.440	27.272	37.415	21.975
	2,91%	4,92%	6,55%	

Font: Idescat. Elaboració, Secretaria per a la Immigració.



tolerància i el respecte mutu (98%); assegurar que el personal dels serveis públics tracti igual els espanyols que els estrangers (96%); considerar com a delictes realitzar o promoure actes discriminatoris (85%); il·legalitzar grups d'ideologia racista o xenòfoba.

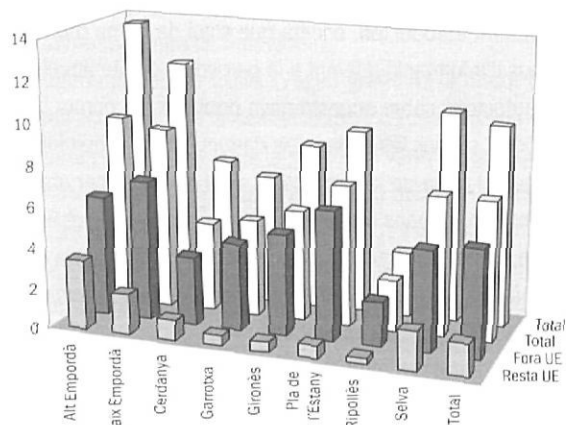
Aquesta presentació dels grans trets del perfil de la població estrangera i de l'opinió dels autòctons en relació a la immigració és només la porta d'entrada al dossier que té com a objectiu donar a conèixer el parer dels nous ciutadans de les comarques de Girona, de les persones que han vingut a viure des d'altres contrades, per tal que relatin com ens veuen, quins aspectes els resulten més xocants de la gent, del territori o de les manifestacions socials i culturals. Es tracta de buscar un apropament a la seva visió o de veure'ns a través dels seus ulls, de propiciar una oportunitat de saber què en pensen de nosaltres i de la nostra forma de ser individual i col·lectiva, per tal de contribuir a parlar-ne i a acostar la població més recent a la més antiga i, així, enfortir la cohesió social.

Per això, s'han seleccionat un conjunt de temes que s'han encarregat a homes i dones nascudes a d'altres països (Marroc, Senegal, Alemanya, Itàlia, Colòmbia, Argentina, Xina, Ucraïna i Gui-

Quadre 2  
Distribució de la població estrangera per comarques

Comarca	% Estrangers			
	Dades oficials 2001		Avanç dades darrer padró	
Comarca	Resta UE	Fora UE	Total	Total
Alt Empordà	3,4	5,9	9,3	13,61
Baix Empordà	2,0	6,9	8,9	11,76
Cerdanya	1,0	3,4	4,4	7,01
Garrotxa	0,5	4,3	4,8	6,45
Gironès	0,5	5,0	5,5	8,18
Pla de l'Estany	0,6	6,4	7,0	9,09
Ripollès	0,3	2,2	2,5	3,24
Selva	1,9	5,0	6,9	10,37
<b>Total</b>	<b>1,6</b>	<b>5,3</b>	<b>6,9</b>	<b>9,90</b>

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades d'Idescat i l'avanç de dades del darrer padró fetes públiques pel secretari general per a la Immigració (Diari de Girona de 25.09.2002).



nea Equatorial), i s'ha procurat la participació dels grups més nombrosos, de les diferents ocupacions, edats, moments d'arribada, així com dels diferents pobles i ciutats on viuen. No és, ni pretén pas ser, un estudi científic, ni tan sols una mostra representativa, és simplement un mosaic policromat d'opinions personals format per un conjunt variat i divers d'aportacions subjectives que generosament ens faciliten els seus autors, als quals agraïm l'esforç i la valentia de les seves aportacions que, sens dubte, ajudaran a conèixer-nos.

Una nota final dedicada al títol d'aquesta presentació i en concret a l'aplicació del terme *ciutadans* a la immigració. Som conscients del caràcter polisèmic i ambigu d'aquest terme i per això volem deixar constància del que entenem per ciutadania. Considerem que aquest concepte és complex i que està integrat per diferents dimensions. Una primera, *individual* amb un contingut jurídic, contempla la persona com a subjecte de drets i deures, tant civils com polítics i també socials; la segona dimensió és *col·lectiva* i es con-

creta mitjançant la participació en l'elecció dels governants; la tercera i darrera dimensió és de tipus *relacional* i fa referència al vincle social que s'estableix en el si d'una comunitat. Per tant, malauradament, el títol d'aquesta presentació és avui encara un desig que esperem que entre tots puguem convertir en realitat ben aviat.

Antoni Vilà és llicenciat en dret.

(1) *Dian de Girona* de 25.09.2002.

(2) Ministerio del Interior a 31.12.02.

(3) M. A. Roque. *Mujer y migración en el Mediterráneo occidental. Curso de formación para profesionales sobre las Políticas de integración en Cataluña*. Institut Català de la Mediterrània.

(4) CIS, «Barómetro de abril de 2003». (Estudi núm. 2.508)

(5) CIS, «La opinión en los barómetros de 2001: la inmigración», *Boletín 27*, gener-desembre 2001, Estudi CIS núm. 2.409, febrer 2002.

(6) Per exemple l'estudi sobre *Els beneficis de la immigració estrangera a Catalunya*, del departament de Benestar i Família.

(7) CIS, «Los jóvenes hoy». *Boletín 19*, gener-març de 1999.

Quadre 3

**Procedència de la població estrangera  
Demarcació de Girona i Catalunya el 31.12.2002**

Procedències	Girona	%	Catalunya	%	Procedències	Girona	%	Catalunya	%
Unió Europea	10.388	23,02	57.277	17,44	Total Europa	13.220	29,30	75.681	23,04
Altres països d'Europa	2.832	6,28	18.404	5,60					
Àfrica del Nord (Magrib)	17.725	39,28	107.268	32,66	Total Àfrica	25.172	55,78	129.204	39,34
Resta d'Àfrica	7.447	16,50	21.936	6,68					
Amèrica del Nord	185	0,41	2.654	0,81	Total Amèrica	4.739	10,50	82.628	25,16
Amèrica Central i Sud	4.554	10,09	79.974	24,35					
Total altres	17	0,04	135	0,04	Total Àsia	1.954	4,33	40.579	12,35
Totals	45.126	7,54	328.461	5,05	Total Oceania	24	0,05	234	0,07
					% s/ població total				
					Total altres	17	0,04	135	0,04

Font: Ministerio del Interior, 31.12.2002.  
Elaboració, Secretaria per a la Immigració.

